www.geostat.ge

სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები საქართველოში

2017

(წინასწარი)

12.03.2018

www.geostat.ge

12.03.2018

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

2017 წლის წლიური და 2017 წლის IV კვარტალი

(წინასწარი)

2017 წელი

(წინასწარი)

წინასწარი მონაცემებით, საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ 2017 წელს 1861.9 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 16.2 პროცენტით აღემატება 2016 წლის შესაბამის მაჩვენებელს.

ქვემოთ მოცემული დიაგრამა ასახავს საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების დინამიკას 2013-2017 წლებში.

დიაგრამა №1.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები საქართველოში 2013-2017* წწ.

(მლნ. აშშ დოლარი)

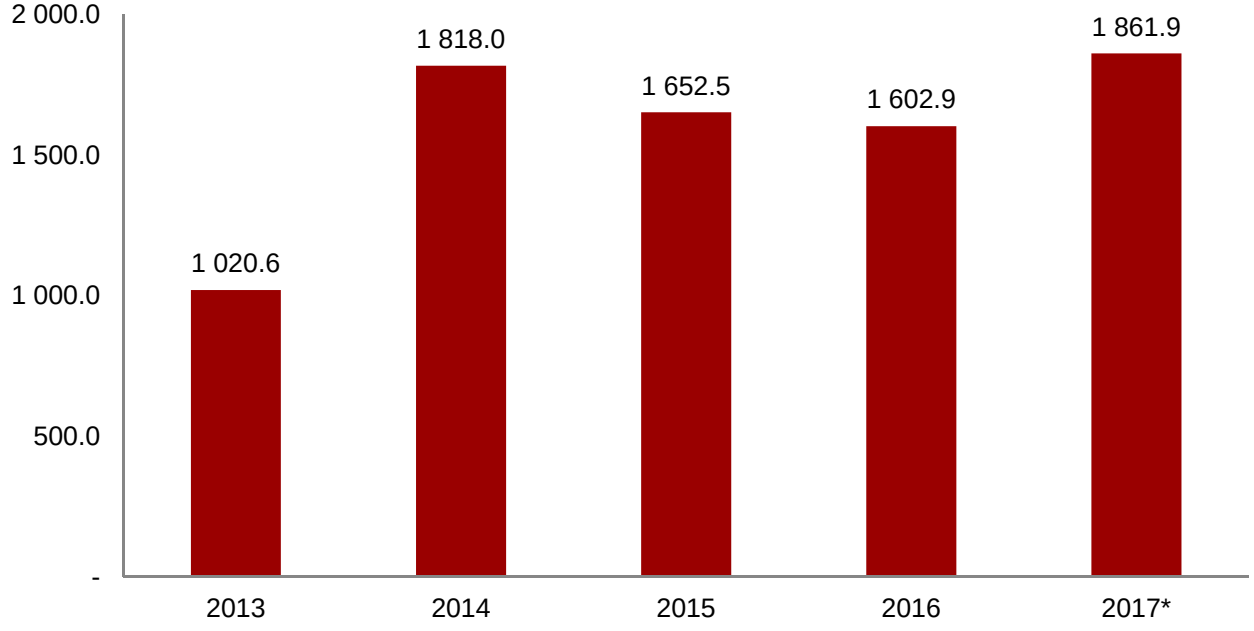

*წინასწარი მონაცემები.

ცხრილი №1.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების დინამიკა საქართველოში
(ათასი აშშ დოლარი)

წელი	I	II	III	IV	**სულ**
2006	145 203.5	318 032.5	332 432.4	375 511.2	**1 171 179.5**
2007	330 820.9	366 532.8	468 921.8	586 370.2	**1 752 645.8**
2008	539 470.9	605 354.4	134 934.4	289 963.6	**1 569 723.3**
2009	113 258.0	177 078.7	179 037.8	194 816.2	**664 190.7**
2010	176 108.5	211 412.6	236 401.4	221 191.7	**845 114.2**
2011	222 530.7	270 944.7	306 845.0	329 942.1	**1 130 262.5**
2012	295 451.0	246 801.4	219 483.5	261 191.9	**1 022 927.8**
2013	290 403.5	216 367.8	265 813.4	248 049.7	**1 020 634.4**
2014	326 735.2	209 658.4	740 562.5	541 025.1	**1 817 981.2**
2015	335 033.5	482 954.8	504 068.8	330 450.4	**1 652 507.5**
2016	408 022.9	414 640.1	517 111.0	263 076.6	**1 602 850.6**
2017*	416 376.9	347 746.0	600 402.5	497 375.9	**1 861 901.3**

*წინასწარი მონაცემები.

ცხრილი №2.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები კომპონენტების მიხედვით 2016-2017 წწ.
(მლნ. აშშ დოლარი)

	2016					2017*				
	I	II	III	IV	**სულ**	I**	II	III	IV	**სულ**
სულ	**408.0**	**414.6**	**517.1**	**263.1**	**1 602.9**	**416.4**	**347.7**	**600.4**	**497.4**	**1 861.9**
მათ შორის:										
სააქციო კაპიტალი	1 019.7	273.2	261.9	267.2	**1 821.9**	164.7	277.6	316.7	359.7	**1 118.7**
რეინვესტიცია^	19.7	87.2	213.3	-9.9	**310.2**	198.8	153.5	237.2	122.5	**712.1**
სავალო ვალდებულებები^^	-631.3	54.3	41.9	5.8	**-529.3**	52.9	-83.4	46.5	15.2	**31.1**

*წინასწარი მონაცემები.

**2016 წლის I კვარტალში ადგილი ჰქონდა სესხის კაპიტალიზაციას. აღნიშნული ოპერაცია თანაბრად არის ასახული სავალო ვალდებულებების შემცირების და სააქციო კაპიტალის ზრდის მიმართულებით.

^ რეინვესტიცია - სხვაობა მოგება-ზარალსა და დივიდენდებს შორის.
^^ სავალო ვალდებულებებში აისახება სავაჭრო კრედიტები და სესხები.

ამავე პერიოდში რეინვესტიციის ოდენობამ მთლიანი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების 38.2 პროცენტი შეადგინა. ცხრილი №3 ასახავს რეინვესტირებული თანხების წილს მთლიან პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში 2013-2017 წლებში.

ცხრილი №3.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების რეინვესტიცია საქართველოში 2013-2017 წწ.

	2013	2014	2015	2016	2017*
რეინვესტიციის წილი მთლიან პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში (%)	27.1	17.8	9.5	19.4	38.2

*წინასწარი მონაცემები.

დიაგრამა №2.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები და რეინვესტიცია საქართველოში 2013-2017* წწ. (მლნ. აშშ დოლარი)

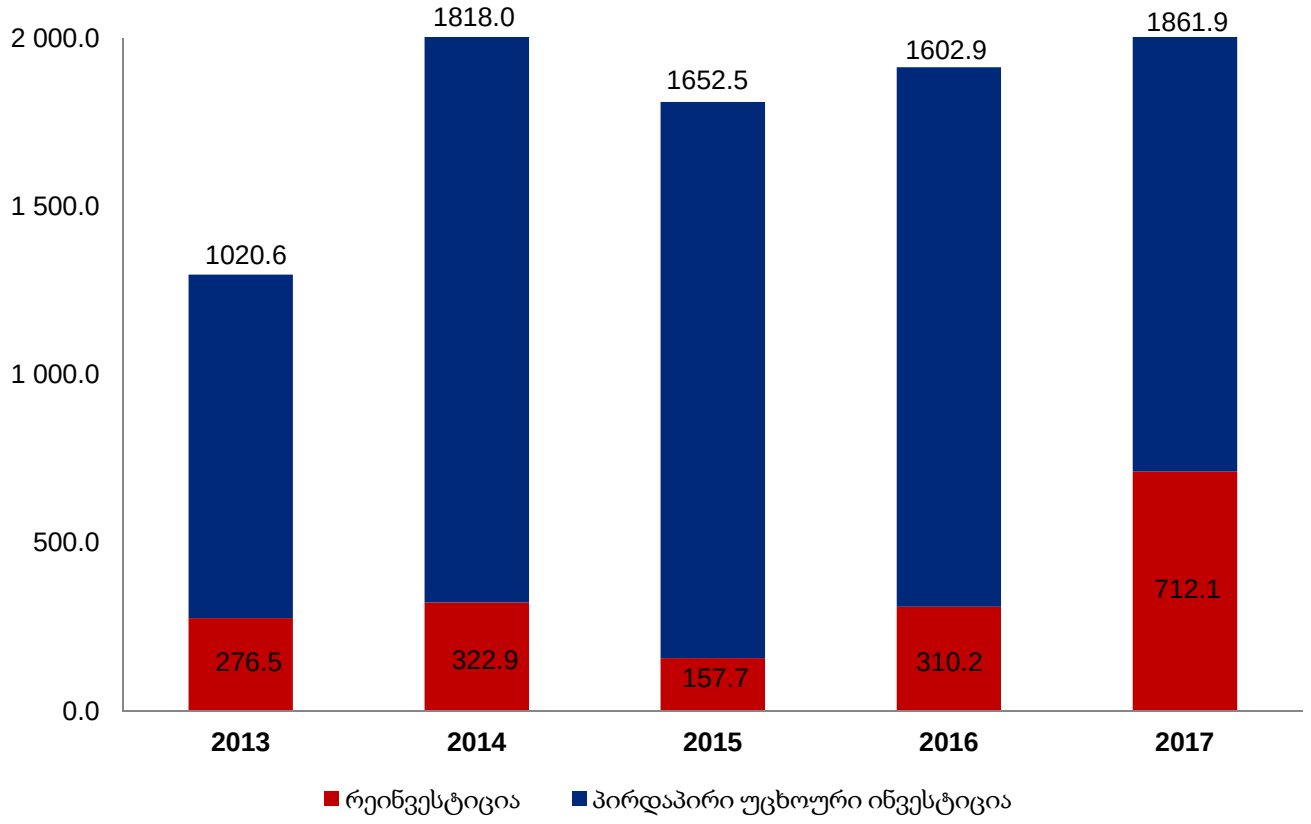

*წინასწარი მონაცემები.

2017 წელს საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით უმსხვილესი ინვესტორი ქვეყნები ასე განაწილდა (ცხრილი №4):

ცხრილი №4. ძირითადი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნები საქართველოში 2017 წლის მიხედვით (მლნ. აშშ დოლარი)

	2013	2014	2015	2016	2017*
სულ	**1 020.6**	**1 818.0**	**1 652.5**	**1 602.9**	**1 861.9**
მათ შორის:					
აზერბაიჯანი	84.6	340.5	581.7	558.2	482.1
თურქეთი	51.4	73.9	74.6	205.2	279.0
გაერთიანებული სამეფო	55.2	108.9	386.4	119.6	250.4
ნიდერლანდები	158.2	376.8	115.1	62.7	224.3
ჩეხეთი	43.6	52.0	16.7	64.1	133.8
აშშ	44.8	184.7	19.5	56.4	74.4
არაბეთის გაერთიანებული ემირატები	63.7	4.4	8.2	34.1	62.7
პანამა	25.8	70.7	9.5	75.9	54.0
ჩინეთი	101.1	220.1	66.9	27.4	51.9
დანარჩენი ქვეყნები	392.2	386.1	373.9	399.3	249.3

*წინასწარი მონაცემები.

სამი უმსხვილესი ინვესტორი ქვეყნის წილმა მთლიან პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში, 2017 წლის წინასწარი მონაცემების მიხედვით, 54.3 პროცენტი შეადგინა. ქვეყნების პროცენტულ სტრუქტურას განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით გვიჩვენებს სექტორული დიაგრამა №3. პირველ ადგილზე აზერბაიჯანი იმყოფება 25.9 პროცენტით, მეორეზე - თურქეთი 15.0 პროცენტით, ხოლო მესამეზე - გაერთიანებული სამეფო 13.4 პროცენტით.

დიაგრამა №3.

უმსხვილესი ინვესტორი ქვეყნების წილი 2017* წელს (%)

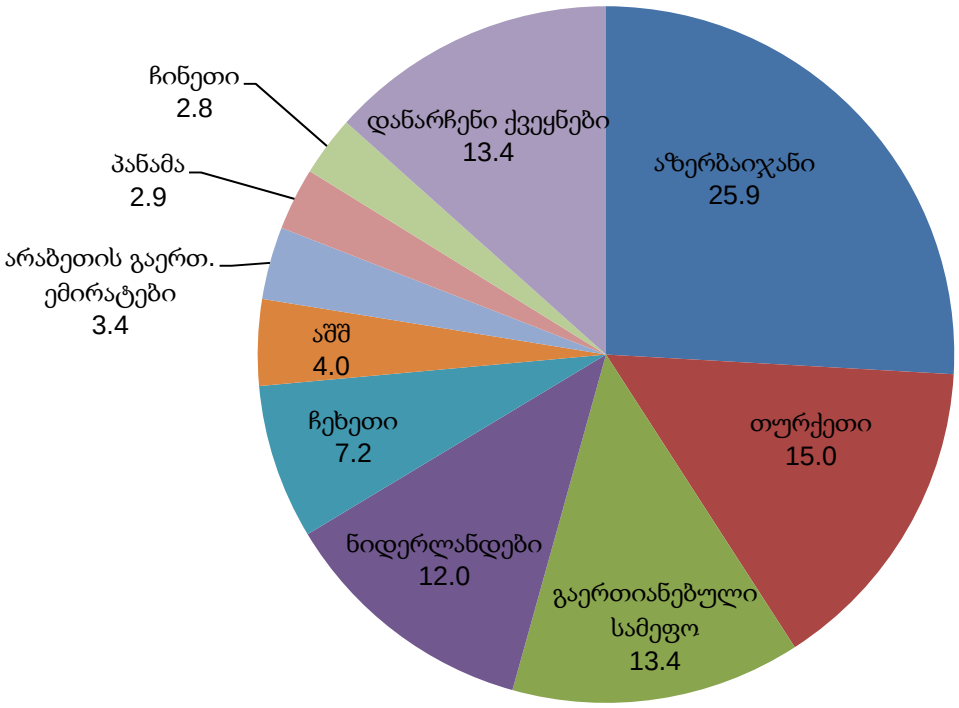

*წინასწარი მონაცემები.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების განაწილება ეკონომიკის სექტორების ჭრილში, 2017 წლის მიხედვით, მოცემულია ცხრილში №5:

ცხრილი №5. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები ეკონომიკის სექტორების მიხედვით 2012-2017 წწ.
(მლნ. აშშ დოლარი)

	2013	2014	2015	2016	2017*
სულ	**1 020.6**	**1 818.0**	**1 652.5**	**1 602.9**	**1 861.9**
მათ შორის:					
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	141.8	433.7	587.5	677.5	527.1
საფინანსო სექტორი	174.4	126.6	190.0	153.9	304.3
მშენებლობა	79.5	324.6	143.6	137.7	294.6
ენერგეტიკა	244.7	190.0	123.7	117.1	188.6
უძრავი ქონება	62.3	149.6	90.1	95.2	159.8
სასტუმროები და რესტორნები	-7.1	132.8	141.4	56.9	90.0
დამამუშავებელი მრეწველობა	107.3	211.6	98.4	128.8	74.7
სამთომოპოვებითი მრეწველობა	43.7	45.3	88.0	50.0	54.0
სოფლის მეურნეობა, თევზჭერა	13.0	12.3	18.6	8.3	3.6
ჯანმრთელობის დაცვა და სოც. დახმარება	0.7	-8.7	140.3	28.6	3.3
დანარჩენი სექტორები	160.2	200.0	30.9	148.8	162.0

*წინასწარი მონაცემები.

სამი უმსხვილესი სექტორის წილმა (განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით) 2017 წელს 60.5 პროცენტი შეადგინა. ყველაზე მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია ტრანსპორტსა და კავშირგაბმულობაში განხორციელდა და 527.1 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც მთლიანი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების 28.3 პროცენტია. მეორე ადგილზე იმყოფება საფინანსო სექტორი 304.3 მლნ. აშშ დოლარით, ხოლო მესამეზე - მშენებლობა 294.6 მლნ. აშშ დოლარით.

ეკონომიკის სექტორების მიხედვით 2017 წელს განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების პროცენტული განაწილება მოცემულია დიაგრამაში №4:

დიაგრამა №4.

უმსხვილესი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები ეკონომიკის სექტორების მიხედვით 2017* წელს (%)

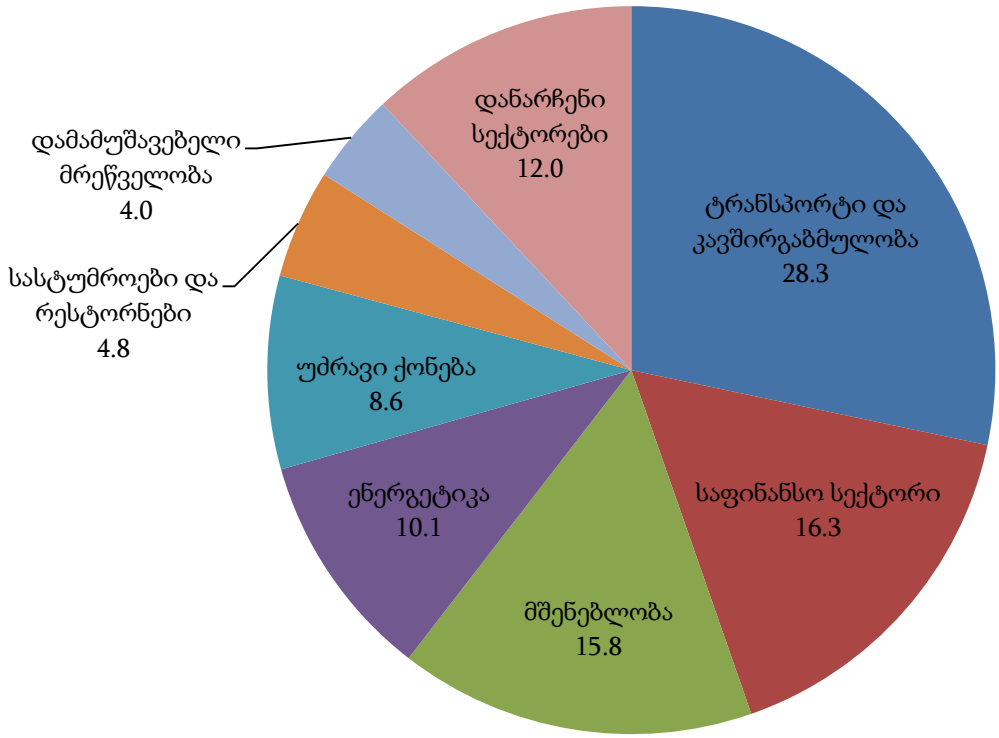

*წინასწარი მონაცემები.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

2017 წლის IV კვარტალი

(წინასწარი)

წინასწარი მონაცემებით, საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ, 2017 წლის IV კვარტალში, 497.4 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 2016 წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელზე 89.1 პროცენტით მეტია.

ქვემოთ მოცემული დიაგრამა ასახავს საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების დინამიკას 2015-2017 წლებში კვარტალურ ჭრილში.

დიაგრამა №5.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები საქართველოში 2015-2017* წწ.

(მლნ. აშშ დოლარი)

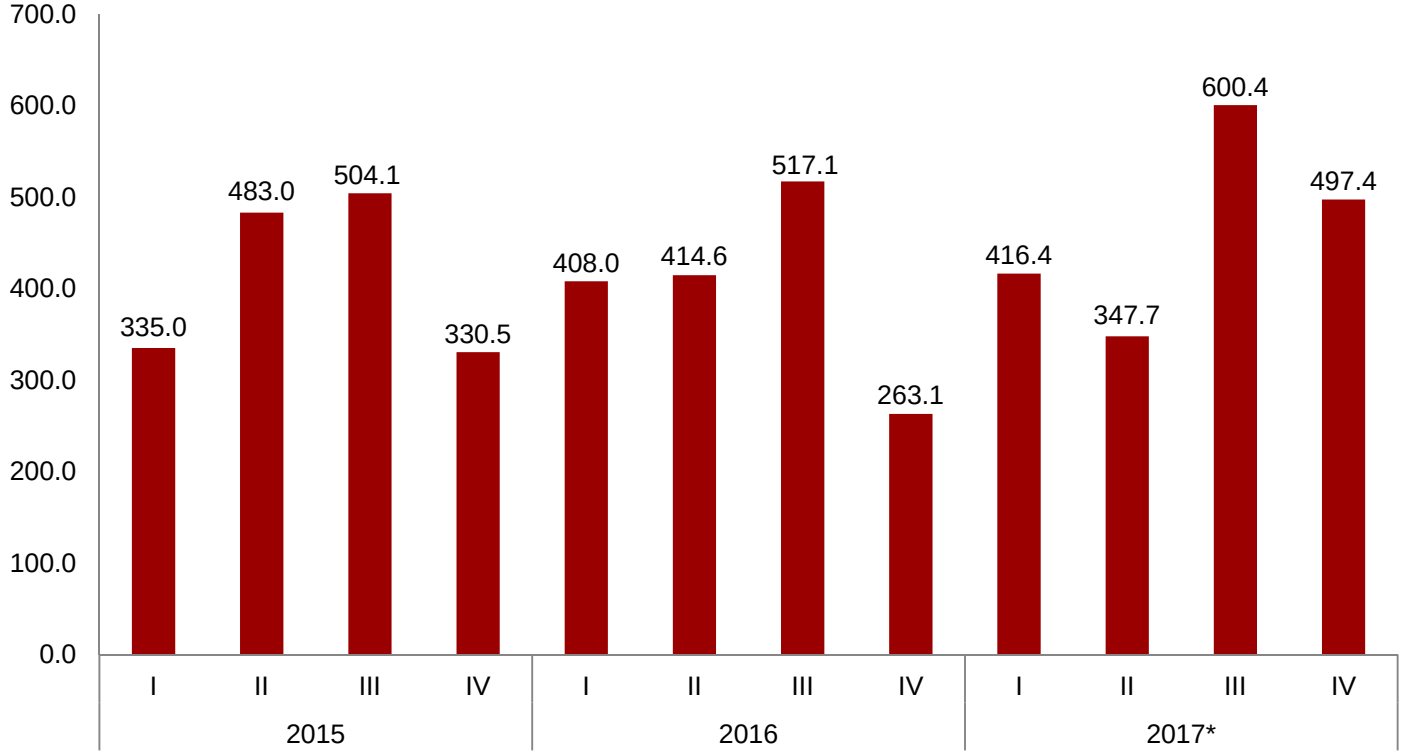

*წინასწარი მონაცემები.

ცხრილი №6.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები კომპონენტების მიხედვით 2015-2017 წწ. I-IV კვ-ში

(მლნ. აშშ დოლარი)

	2015				2016				2017*			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
სულ	**335.0**	**483.0**	**504.1**	**330.5**	**408.0**	**414.6**	**517.1**	**263.1**	**416.4**	**347.7**	**600.4**	**497.4**
მათ შორის:												
სააქციო კაპიტალი	242.4	347.9	306.1	373.3	1019.7	273.2	261.9	267.2	164.7	277.6	316.7	359.7
რეინვესტიცია^	47.2	57.1	114.9	-61.5	19.7	87.2	213.3	-9.9	198.8	153.5	237.2	122.5
სავალო ვალდებულებები^^	45.5	77.9	83.1	18.7	-631.3	54.3	41.9	5.8	52.9	-83.4	46.5	15.2

*წინასწარი მონაცემები.

**2016 წლის I კვარტალში ადგილი ჰქონდა სესხის კაპიტალიზაციას. აღნიშნული ოპერაცია თანაბრად არის ასახული სავალო ვალდებულებების შემცირების და სააქციო კაპიტალის ზრდის მიმართულებით.

^ რეინვესტიცია - სხვაობა მოგება-ზარალსა და დივიდენდებს შორის.

^^ სავალო ვალდებულებებში აისახება სავაჭრო კრედიტები და სესხები.

ცხრილი №7. ძირითადი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნები საქართველოში 2017 წლის IVკვარტალის მიხედვით

(მლნ. აშშ დოლარი)

	2015				2016				2017*			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
სულ	**335.0**	**483.0**	**504.1**	**330.5**	**408.0**	**414.6**	**517.1**	**263.1**	**416.4**	**347.7**	**600.4**	**497.4**
მათ შორის:												
აზერბაიჯანი	88.8	161.1	177.7	154.1	134.8	147.1	145.1	131.2	96.7	127.2	154.1	104.1
ჩეხეთი	2.7	0.2	13.9	-0.1	2.4	37.1	26.1	-1.5	-10.8	21.4	23.2	100.0
ნიდერლანდები	46.4	53.1	53.0	-37.4	13.9	13.5	-2.2	37.5	22.2	49.8	61.9	90.4
გაერთიანებული სამეფო	46.0	127.9	38.7	173.7	42.1	56.5	23.9	-2.9	80.5	31.6	62.4	75.9
ლუქსემბურგი	33.2	21.9	29.1	21.7	13.9	7.2	54.6	12.8	-19.4	9.3	9.8	25.5
კორეა	0.2	0.1	29.6	0.0	32.1	-0.4	-0.3	-1.7	-1.5	-1.3	15.2	23.3
აშშ	8.0	-3.2	-5.6	20.2	11.0	15.9	19.8	9.7	16.5	13.6	26.3	18.0
თურქეთი	30.4	40.3	40.8	-36.9	44.0	9.3	91.3	60.7	81.5	39.2	140.9	17.4
ჩინეთი	6.2	7.2	12.2	41.4	-1.6	1.4	25.7	1.9	7.3	10.6	18.4	15.6
დანარჩენი ქვეყნები	73.1	74.4	114.7	-6.3	115.4	127.0	133.2	15.4	143.3	46.3	88.3	27.0

*წინასწარი მონაცემები.

2017 წლის IV კვარტალში უმსხვილესი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნების პროცენტულ სტრუქტურას გვიჩვენებს სტრუქტურული დიაგრამა №6, რომლის მიხედვით პირველ ადგილზე აზერბაიჯანი იმყოფება 20.9 პროცენტით, მეორე ადგილზე - ჩეხეთი 20.1 პროცენტით, ხოლო მესამე ადგილზე ნიდერლანდები - 18.2 პროცენტით.

დიაგრამა№6.

უმსხვილესი ინვესტორი ქვეყნების წილი 2017* წლის IV კვარტალში (%)

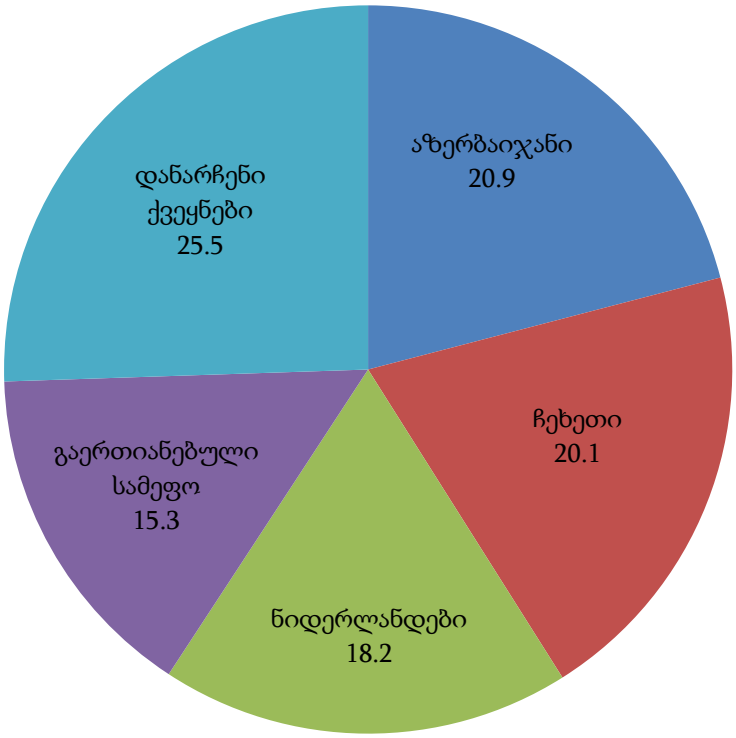

*წინასწარი მონაცემები.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების განაწილება 2017 წლის IV კვარტალის მიხედვით ეკონომიკის სექტორების ჭრილში მოცემულია ცხრილში №8.

ცხრილი №8. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები ეკონომიკის სექტორების მიხედვით 2015-2017 წწ. I-IV კვ-ში
(მლნ. აშშდოლარი)

	2015				2016				2017*			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
სულ	**335.0**	**483.0**	**504.1**	**330.5**	**408.0**	**414.6**	**517.1**	**263.1**	**416.4**	**347.7**	**600.4**	**497.4**
მათ შორის:												
საფინანსო სექტორი	-2.5	54.7	71.4	66.5	63.4	61.1	56.2	-26.7	78.1	4.2	73.5	148.6
ენერგეტიკა	33.3	32.4	68.1	-10.0	32.2	42.8	41.0	1.0	6.6	15.1	72.0	94.8
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	159.5	207.9	200.1	20.0	215.6	174.0	211.7	76.2	141.0	128.9	177.8	79.3
მშენებლობა	49.3	11.0	59.4	23.9	4.1	15.5	65.6	52.5	54.4	71.3	116.6	52.2
უძრავი ქონება	22.8	20.0	13.3	34.1	43.8	4.0	24.9	22.5	82.0	17.5	21.9	38.5
დამამუშავებელი მრეწველობა	10.1	42.1	29.5	16.7	11.9	18.7	66.7	31.5	6.4	12.2	39.3	16.8
სამთომოპოვებითი მრეწველობა	40.8	22.9	13.8	10.5	10.1	18.6	12.1	9.3	11.3	14.1	14.0	14.7
სასტუმროები და რესტორნები	19.0	8.8	8.2	105.4	8.3	0.8	12.5	35.3	16.1	31.7	30.6	11.6
ჯანმრთელობის დაცვა და სოც. დახმარება	-0.3	80.5	0.2	59.8	17.5	13.1	-1.1	-0.9	-1.1	-0.6	0.3	4.7
სოფლის მეურნეობა, თევზჭერა	0.5	4.0	7.4	6.8	2.2	-0.7	2.1	4.8	1.2	3.9	5.4	-7.0
დანარჩენი სექტორები	2.6	-1.3	32.7	-3.1	-1.1	66.8	25.4	57.6	20.4	49.5	48.9	43.2

*წინასწარი მონაცემები.

სამი უმსხვილესი სექტორის წილმა, 2017 წლის IV კვარტალში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით, 64.9 პროცენტი შეადგინა. ყველაზე მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია საფინანსო სექტორში განხორციელდა და 148.6 მლნ. აშშ დოლარს მიაღწია, რაც მთლიანი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების 29.9 პროცენტია. მეორე ადგილზე იმყოფება ენერგეტიკის სექტორი 94.8 მლნ. აშშ დოლარით, ხოლო მესამეზე - ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა 79.3 მლნ. აშშ დოლარით.

ეკონომიკის სექტორების მიხედვით, 2017 წლის IV კვარტალში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების პროცენტული განაწილება მოცემულია დიაგრამაზე №7:

დიაგრამა №7.

უმსხვილესი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები ეკონომიკის სექტორების მიხედვით 2017* წლის IV კვარტალში (%)

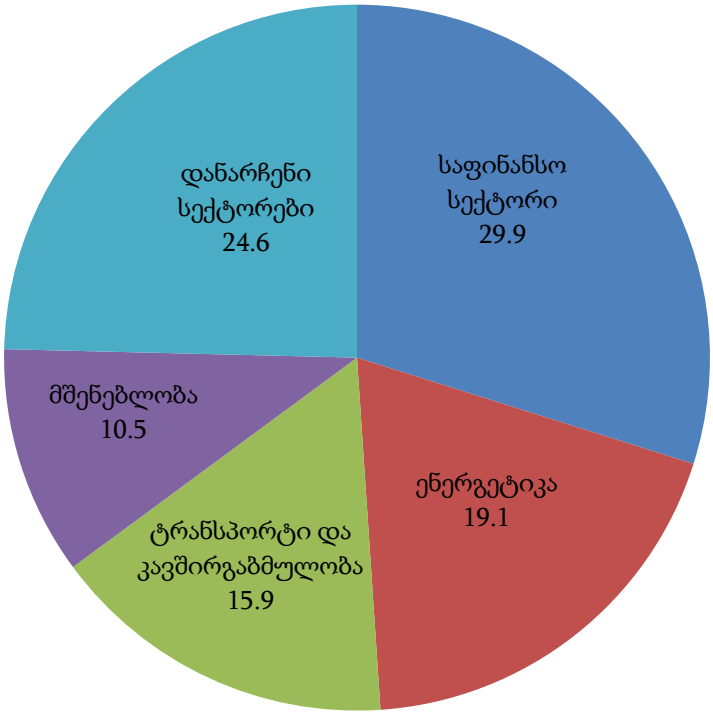

*წინასწარი მონაცემები.

<u>**წყარო:**</u>

1. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (სტატისტიკური გამოკვლევა" საგარეო ეკონომიკური საქმიანობის შესახებ");
2. საქართველოს ეროვნული ბანკი;
3. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო;
4. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო.

<u>**შენიშვნა:**</u> ცალკეულ შემთხვევებში მცირე განსხვავება საბოლოო შედეგსა და შესაკრებთა ჯამს შორის აიხსნება მონაცემთა დამრგვალებით.

<u>**განმარტება:**</u> ინვესტორის მიმართ ვალდებულების შემცირებაში იგულისხმება დივიდენდების გაცემა, სავაჭრო კრედიტის დავალიანების დაფარვა, სესხისა და პროცენტის თანხის გადახდა.

<u>**გამოყენებული პირობითი აღნიშვნა:**</u>

0.0 მაჩვენებლის სიდიდე უმნიშვნელოა.

წინასწარი მონაცემების კორექტირება ხორციელდება საქსტატის მიერ შემუშავებული სტატისტიკური ინფორმაციის გადასინჯვის პოლიტიკის შესაბამისად (რეგულარული გადასინჯვის პრინციპის საფუძველზე) რესპონდენტების/ადმინისტრაციული წყაროების მიერ მონაცემების დაზუსტების შედეგად.

2017 წლის დაზუსტებული მონაცემები გამოქვეყნდება 2018 წლის 15 აგვისტოს.

საინფორმაციო ფურცელი

შესრულდა საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ 2016 წლის ნოემბერის მისიის მიერ წარმოდგენილი მორიგი რეკომენდაცია, რომელიც ითვალისწინებდა საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების პოზიციის (ნაშთები) მონაცემების წარმოებას ინტეგრირებული ფორმატით (საერთაშორისო საინვესტიციო მდგომარეობის სტატისტიკის შესაბამისად, რომელიც ნაკადებთან ერთად ითვალისწინებს ნაშთების ასახვასაც).

როგორც ადრეც აღვნიშნეთ, ამ პროცესმა კიდევ ერთხელ გამოიწვია მონაცემთა ისტორიული დინამიკური მწკრივების გადასინჯვისა და დაზუსტების აუცილებლობა ნაშთებისა და ნაკადების შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. ცვლილებები შეეხო 2006-2017 წლების მონაცემებს. შედეგები შესაბამისად აისახება საგადასახდელო ბალანსის, საერთაშორისო საინვესტიციო მდგომარეობის და საგარეო ვალის სტატისტიკაშიც, რომელთა კომპილაციაც ხორციელდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

შეგახსენებთ, რომ 2017 წლის ბოლოსთვის შესრულდა საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რეკომენდაცია, რომელიც ითვალისწინებდა საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მონაცემთა ხანგრძლივი დინამიკური მწკრივის გადასინჯვას, აუცილებელი ცვლილებების განსაზღვრას და საქსტატის და ეროვნული ბანკის მიერ წარმოებულ მონაცემებს შორის შესაბამისობის უზრუნველყოფას. პირველი რევიზიის ცვლილებები შეეხო 2002-2016 წლების მონაცემებს.